

Název školy: ZŠ A MŠ ÚDOLÍ DESNÉ, DRUŽSTEVNÍ 125

Název projektu: Ve svazkové škole aktivně - interaktivně

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3465

Autor: Mgr. Ivona Loubalová

Tematický okruh: Literatura - 8. ročník

Název: VY_32_INOVACE_07 Národní obrození - 2. fáze

Vytvořeno:

duben 2013

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

Učební materiál je určen k výkladu učiva o českém národním obrození – 2. fázi. Žáci se seznámí s hlavním úkolem ofenzivní fáze, s nejvýznamnější osobností tohoto období a jeho tvorbou, poznají další národní buditele i jejich dílo.

ČESKÉ NÁRODNÍ OBROZENÍ

(2. fáze)

OFENZIVNÍ FÁZE (1805 – 1830)

- ❖ **cílem bylo:** rozvoj básnického i odborného jazyka
obohacování slovní zásoby
vlastenecká výchova
- ❖ propracován **1. novodobý český národně kulturní program**
- ❖ historismus – kult dávnověku, slovanský humanismus, rehabilitace husitství, víra v budoucnost národa
- ❖ tzv. **generace Jungmannova**

JOSEF JUNGSMANN (1773 - 1847)

- ❖ jazykovědec > **Slovník česko-německý**
5 dílů, rozvoj slovní zásoby
- ❖ překladatel > angličtina, francouzština, němčina, ruština > chtěl dokázat, že čeština je **stejně bohatá** jako ostatní evropské jazyky
- ❖ **Slovesnost** > učebnice teorie literatury s čítankou
- ❖ **Historie literatury české** > dějiny české literatury
- ❖ básník > **Oldřich a Božena** > romance

tzv. Jungmannova škola > vědecká a
básnická

- ❖ vědecký časopis ***KROK***
- ❖ **Jan Svatopluk Presl** > botanik
- ❖ **Karel Bořivoj Presl** > botanik
- ❖ **Jan Evangelista Purkyně** > fyziolog,
anatom, biolog
- ❖ **Antonín Marek** > básník, překladatel,
jazykovědec
- ❖ **Milota Zdirad Polák** > básník

PAVEL JOSEF ŠAFAŘÍK (1795 - 1861)

- ❖ jazykovědec, historik
- ❖ Slovák, žil v Praze > redaktor, ředitel univerzitní knihovny, cenzor, přítel F. Palackého
- ❖ sbíral lidové básně > **Tatranská múza s lýrou slovanskou**
- ❖ vědecké dílo > **Slovanské starožitnosti**
- ❖ **Dějiny slovanského jazyka a literatury ve všech nářečích** > německy, historie slovanských jazyků a písemnictví; Slované = 1 národ

FRANTIŠEK PALACKÝ (1798 - 1876)

- ❖ historik, politik (**austroslavismus**), poslanec, zakladatel českého novodobého dějepisectví
> humanitní vědec, básník, překladatel
- ❖ podílel se na založení **Malice české** (1831)
> spolek pro vydávání vědecké literatury české
- ❖ **Dějiny českého národa v Čechách a na Moravě** > životní dílo, 5 dílů; vývoj českého národa od počátků do roku 1526

JAN KOLLÁR (1793 – 1852)

- ❖ básník, jazykovědec, historik, evangelický kněz slovenského původu > psal česky
- ❖ zastánce ideje slovanské vzájemnosti > **panslavismus** > orientován na Rusko
- ❖ sběratel a vydavatel slovenské lidové poezie
- ❖ **Slávy dcera** > životní dílo

FRANTIŠEK LADISLAV ČELAKOVSKÝ

(1799 – 1825)

- ❖ básník, sběratel lidové národní tvorby > **ohlasová poezie**
- ❖ vzorem pro J. Langra nebo K. H. Máchu
- ❖ dílo: **Ohlas písní ruských**
Ohlas písní českých
- ❖ sběratel přísloví a pořekadel > **Mudrosloví národů slovanských v příslovích**

RUKOPISNÉ PADĚLKY

- ❖ **Rukopis královédvorský** > nalezen r. 1817 ve Dvoře Králové a označen za památku z konce 13. století
- ❖ **Rukopis zelenohorský** > anonymně zaslán Národnímu muzeu r. 1818, nalezen na Zelené Hoře u Nepomuku a označen za památku z 10. století
- ❖ oba falzifikáty měly dokázat starobylost naší kultury, měly posílit národní sebevědomí; pravděpodobní autoři **Václav Hanka** – knihovník a archivář a **Josef Linda** - novinář a spisovatel

ZDROJE

- ❖ www.wikipedia.cz
- ❖ BAUER, Alois. *Čeština na dlani*. Olomouc: Rubico, 2007, ISBN 80-7346-068-8.
- ❖ VIEWEGHOVÁ, Thea. *Čítanka pro 8. ročník*. Brno: NOVÁ ŠKOLA, 2009, ISBN 80-7289-110-3.